

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne : **JUDr. J. B.**, rod. F., bývajúca B., prechodne bývajúcej V., Slovenská republika, proti žalovanému : **S., a.s., B., o náhradu mzdy a iné**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 18 C 97/1997, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. mája 2009 sp.zn. 4 Co 83/2008

t a k t o :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13. mája 2009 sp.zn. 4 Co 83/2008 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 7. júna 2007 č.k. 18 C 97/1997-167 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala náhrady mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru, náhrady za dovolenku a náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že rozsudok týkajúci sa neplatného skončenia pracovného pomeru, ktorým súd návrh žalobkyne zamietol, nadobudol právoplatnosť. Keďže žalobkyňa dôkazne nepreukázala, že bol s ňou neplatne skončený pracovný pomer, žalobu o náhradu mzdy zamietol ako nedôvodnú. Čo sa týka náhrady mzdy za dovolenku, žalobkyni nevznikol nárok na dovolenku a teda nemohol vzniknúť ani nárok na vyplatenie náhrady mzdy za dovolenku, keďže nesplnila podmienky uvedené v ustanovení § 101, § 104 Zákonníka práce.

Na základe podaného odvolania zo strany žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 13. mája 2009 č.k. 4 Co 83/2008-185 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a vyslovil, že žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím a dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa. Súd prvého stupňa síce stručným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré návrhu žalobkyne nevyhovel, námietky žalobkyne či už v odvolaní alebo pred súdom prvého stupňa boli však bez právneho

významu. Podľa obsahu spisu zástupca žalobkyne podľa doručky na č.l. 145 prevzal rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 13 Co 220/2002-144 zo dňa 27.3.2003 dňa 1.6.2005 a v ten istý deň prevzal aj uznesenie, ktorým súd prvého stupňa nepripustil rozšírenie návrhu o stravné a pripustil rozšírenie návrhu o náhradu mzdy z neplatného rozviazania pracovného pomeru a náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. s odôvodnením, že na pojednávanie pred prvostupňovým súdom dňa 7. júna 2007 nebola riadne predvolaná, pretože jej nebolo doručené predvolanie, toto omylom prevzal jej otec, ktorý potom súdu s prípisom aj vrátil, kde uviedol, že sa už na adrese V. nezdržuje a ani tam nemá trvalý pobyt. Napriek tomu súd vo veci pojednával a vydal rozhodnutie, ktorým jej návrh zamietol. V čase doručovania písomnosti bývala už v R. a vzhľadom na krátkosť času to nikomu z príbuzných neoznámila. Žalobkyňa taktiež namietala vadu konania v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu. Keďže dovoláním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie v ktorom bolo vydané je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p. ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonnom ustanovení skutočne trpí.

So zreteľom na žalobkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalobkyne, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Vady konania vymedzené v zhora citovaných častiach ustanovenia § 237 O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, Séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného

súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp.zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p. a zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.

Z odvolania žalobkyne voči rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 18 C 97/1997-167 zo dňa 7.6.2007, ktoré bolo podané na Okresný súd Bratislava I 10.8.2007 je zrejmé, že žalobkyňa okrem iného namieta odňatie možnosti konať pred súdom tým, že jej nebolo doručené predvolanie na pojednávanie na deň 7.6.2007 pred súdom prvého stupňa. Uviedla, že na pôvodnej adrese sa už niekoľko rokov nezdržiava, v obci nebyva, z trvalého pobytu je odhlásená, jej právny zástupca nedopatrením prevzal obsielku o termíne pojednávania, ktorú súdu vrátil. Odvolací súd sa touto námietkou žalobkyne vôbec nezaoberal, čo je zrejmé z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré postráda argumenty k predmetnej odvolacej námietke.

Odvolací súd žalobkyni uprel právo na spravodlivé súdne konanie tým, že vôbec neodôvodnil námietku odvolateľky týkajúcej sa odňatia možnosti konať jej pred súdom tým, že nedostala predvolanie na pojednávanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musí konštatovať, že v danej veci došlo k naplneniu predpokladov dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.). Z týchto dôvodov sa dovolací súd už nemohol zaoberať ostatnými vecnoprávnymi námietkami dovolateľky, z ktorých žalobkyňa

vyvodzovala opodstatnenosť jej opravného prostriedku. Neriešil preto ani otázku opodstatnenosti dovolacej námietky, že konanie je postihnuté inou vadou, a že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2010

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová